

گفت‌وگوی «جوان» با سهیل اسعد، مبلغ بین‌المللی و اندیشمند شیعه:

اربعین راهی است که تاریخ را تغییر می‌دهد

■ محبوبه قربانی

راهپیمایی اربعین، تنها یک تجمع میلیونی یا مناسک عبادی نیست، سفری است از «من امروز» به «انسانی بهتر». هر زائری که پای در این مسیر می‌گذارد، باید از سطح عبور کند و به عمق معنای این حرکت بیندیشد. حرکتی که نه فقط قدم زدن به سوی کربلا، بلکه رفتن به سوی کمال انسانی است. سفری که اگر درست فهمیده شود، می‌تواند آغاز دگرگونی درونی و اجتماعی باشد. سهیل اسعد (ادگار دو روبین) در سال ۱۹۷۱ در آرژانتین و در خانواده‌ای لبنانی تبار متولد شد.او در فضای مسیحی رشد کرد تا اینکه پس از انقلاب اسلامی ایران و آشنایی با آثار امام خمینی(ره) و شهید مطهری(ره)، به مذهب شیعه علاقه‌مند شد. در ۲۰سالگی به لبنان رفت، زبان عربی آموخت و پس از سه‌سال برای تحصیل علوم دینی به قم آمد. ورودش به حوزه علمیه در سال ۱۳۷۶ آغاز مسیر تبلیغی او بود. تحول اعتقادی او به تدریج خانواده‌اش را نیز تحت تأثیر قرار داد. مادرش منجبه شد، پدرش به حج رفت و چندین عضو خانواده طلبه شدند. در گفت‌وگو با این مبلغ بین‌المللی و اندیشمند شیعه که سال‌ها در جغرافیای متنوعی از دنیای اسلام فعالیت فکری و فرهنگی داشته است، به ابعاد تربیتی، انسانی و تمدنی این رخداد عظیم پرداخته‌ایم.او اربعین را نه فقط نماد عشق به امام حسین(ع)، بلکه مدرسه‌ای فعال برای تربیت انسان‌هایی می‌داند که می‌توانند زمینه‌ساز ظهور امام‌زمان(عج) باشند. وی می‌گوید: «ما در زیارت اربعین در واقع داریم انسانیت کامل را زیارت می‌کنیم. آنجا دیگر تمام مرزها حذف می‌شود و فقط انسان‌ها حضور پیدا می‌کنند.» اسعد با تأکید بر شکلگیری امت زیر پرچم امامت می‌گوید: «این حرکت، نه تنها نماد وحدت امت اسلامی است، بلکه گره به کار دشمنان می‌اندازد و آنها را در برابر اراده این امت، بارها مأیوس کرده و می‌کند.» برای آشنایی با نگاه تحلیلی و ژرف این متفکر شیعی درباره مکتب سیدالشهدا(ع)، سبک زندگی اربعینی، تربیت حسینی، وحدت امت و پیوند اربعین با ظهور، متن گفت‌وگو با وی را بخوانید.

فلسفه و معنای «سلوک اربعینی» در نگاه

دینی و عرفانی چیست؟

سلوک اربعینی ابعاد مختلفی دارد: یک بعد فردی و

یک بعد اجتماعی. در بعد فردی، اگر بخواهیم از نگاه عرفانی به آن نگاه کنیم، سلوک اربعین یک سلوک معنوی و شخصی است. یعنی زیارت امام حسین(ع) در روز اربعین، نوعی عبادت و تقرب به خداوند است. این زیارت، تجدید عهدی است با ولایت و ولایت‌پذیری، یعنی نوعی پایبندی عملی به مسیر امام حسین(ع) و راه عاشورا. همچنین، ارتباط قلبی، فکری و ایدئولوژیک تازه‌ای با امام حسین(ع) برقرار می‌شود.

اما سلوک اربعینی یک بعد اجتماعی هم دارد. در این بعد، اربعین یک حرکت جمعی است. حضور امت اسلامی در برابر امام و در محضر او، جلوه‌ای از قدرت امت است. این حضور گسترده، پاسخی است به حوادث و چالش‌های دنیا. یعنی اینکه یک امت، در یک زمان و مکان خاص، برای رسیدن به یک هدف مشترک، به سمت یک مسیر واحد، زیر پرچم امامت حرکت

می‌کنند.

در اینجا، مسئله ارتباط بین امام و امت مطرح می‌شود. در سلوک اربعین، یک حقیقتی به نام «امام» وجود دارد و در کنار او «متی» هست که حرکت می‌کند، تا همراه امام باشد و به اهداف او برسد.

در واقع، روز اربعین صحنه‌ای است برای نمایش این ارتباط عمیق بین امام و امت، ارتباطی که در سلوک اربعینی به‌خوبی دیده می‌شود.

در نگاه فردی، اربعین چه تحولات و تغییراتی را در فکر و نگاه زائران به جا می‌گذارد و زائران چگونه می‌توانند این تحولات مثبت را در خود حفظ و ماندگار نگه دارند؟

اربعین چندین پیام برای زائرین دارد که می‌توانند در طول زندگی به آنها کمک کنند. یکی از این پیام‌ها، معنای تاریخ اسلام است. اربعین به ما یادآوری می‌کند اتفاقی که هزارو ۴۰۰ سال پیش رخ داده،امروز در وجود ما زنده است. گویی امام حسین(ع) همین دیروز به شهادت رسیده‌اند. زنده نگه‌داشتن قضیه اباعبدالله

گفت‌وگو

ارتباط با ما ۰۹۰۸۵۲۳۰۶۰۸

تاریخی در زمان حال مسلمانان است.

حضور زنان در این مسیر، این ظرفیت عظیم تربیت نسل آینده، چه ابعاد تربیتی، معنوی و اجتماعی دارد؟

زیارت اربعین زن و مرد ندارد، چون امام حسین(ع) در روز اربعین نماد انسان کامل است. یعنی فراتر از اینکه ایشان یک مرد است و زائرش زن یا مرد باشد، در حقیقت ما انسانیت کامل را زیارت می‌کنیم. امام حسین(ع) در اربعین تجلی انسانیت است؛ همان‌طور که در روز عاشورا نیز انسان بودن را به اوج خود رساند. بر همین اساس، در این زیارت دیگر معنا ندارد که بپرسیم مسلمان بیاید یا مسیحی، سفیدپوست باشد یا سیاه‌پوست، زن باشد یا مرد، بزرگ باشد یا کوچک. همه این مرزها کنار می‌رود فقط «انسان‌ها» هستند که در صحنه حضور دارند. کسی در اربعین نمی‌گوید چون زن است یا مرد، نمی‌تواند زیارت کند، اینجا فقط یک چیز مهم است: «عزم انسان برای زیارت انسان کامل.»

البته این انسان کامل، یعنی امام حسین(ع)، برای هر کسی می‌تواند آموزه‌ای داشته باشد. او یک مدرسه انسانی است و هر کسی که وارد این مدرسه شود، می‌تواند درس بگیرد. اما طبیعی است که زن و مرد، بسته به نقش اجتماعی و مسئولیت‌هایی که دارند، برداشت‌ها و اجرای متفاوتی از این درس‌ها خواهند داشت.

برای مثال، یکی از مهم‌ترین درس‌هایی که زنان

چه در اربعین، چه در روزهای دیگر، به همین دلیل هم گاهی تعبیر می‌کنیم به «سبک زندگی مهدوی»، یعنی زندگی‌ای که شبیه زمان ظهور امام زمان(عج) است، انطور که قرار است در آینده زندگی کنیم. اما تفاوتی که در اربعین دیده می‌شود این است که در آن ایام، تعداد زیادی از مسلمان‌ها این سبک زندگی را با هم در یک زمان و یک مکان اجرا می‌کنند. به همین دلیل، صحنه‌ای بسیار زیبا و دیدنی شکل می‌گیرد. و گرنه خیلی از مسلمان‌ها در زندگی روزمره‌شان هم‌منظور زندگی می‌کنند، فقط ما نمی‌بینیم، چون از آنها دور هستیم یا در جای دیگری قرار داریم. در اربعین، به این دلیل که همه رفتارهای خوب در کنار هم و در یک بازه زمانی کوتاه جمع شده‌اند، زیبایی و اثرگذاری‌شان چند برابر می‌شود اما واقعاً باید این رفتارها، همیشه در زندگی ما جاری باشد. به نظر من باید به اربعین به عنوان یک تمرین نگاه کرد. کسانی که هنوز این سبک زندگی را تجربه نکرده‌اند، وقتی به اربعین می‌روند، می‌توانند از آن به عنوان یک باشگاه برای روح و رفتار خود استفاده کنند؛ تمرینی برای زندگی بهتر. و وقتی برگشتند، همان تمرین‌ها را در زندگی روزمره‌شان ادامه دهند و از آن یک سبک زندگی واقعی بسازند.

بر برخی معتقدند، در حاشیه پیاده‌روی اربعین، گاهی رفتارها یا نمادهایی دیده می‌شود که با روح و پیام عاشورا و سیره اهل بیت(ع) سازگار

نیست و شائبه بدعت پیدا می‌کند. شاخص تشخیص بدعت در این مسیر معنوی چیست و چگونه می‌توان میان سنت اصیل و رفتارهای تحمیلی یا سلیقه‌ای تفاوت گذاشت؟

«بدعت» به هر چیزی گفته می‌شود که در دین نیامده و از بیرون وارد دین شده است. یعنی اگر چیزی ریشه در آموزه‌های دینی نداشته باشد و از بیرون به دین اضافه شود، به آن می‌گوییم بدعت. در ایام اربعین هم گاهی با برخی بدعت‌ها روبرو می‌شویم که مثل هر بدعتی باید با آنها مقابله کرد. باید آنها را از منظومه اربعین حذف کرد. برای تشخیص این موارد، معیارهای مختلفی وجود دارد.

اولین معیار، معیار شرعی است. یعنی اگر چیزی از نظر احکام اسلامی حرام باشد، باید با همان ملاک شریعت با آن برخورد کرد. بعضی موارد هم ممکن است از نظر شرعی مشکل بزرگی نداشته باشند، اما از دیدگاه اخلاقی درست نباشند. آنها را باید با معیار اخلاقی سنجید.

برخی چیزها هم از نظر عرف اجتماعی قابل قبول نیستند که آنها را باید با معیار عرفی بررسی کرد. گاهی هم باید به معیارهای طبیعی و فطری انسان توجه کرد. مثلاً در مورد قمه‌زنی، جدا از بحث شرعی یا فتوای علما، واقعاً طبع و فطرت انسان نمی‌پذیرد، کسی بی‌دلیل به خودش آسیب بزند و خون بریزد. این رفتار نه با عقل جور درمی‌آید، نه با منطق، نه با عرف و نه با اخلاق. چه کسی چنین کاری می‌کند؟ با کدام منطق انسانی می‌شود آن را توجیه کرد؟

پس معیارها برای مقابله با بدعت‌ها ممکن است متفاوت باشند. گاهی شرع، گاهی اخلاق، گاهی عقل و گاهی

می‌توانند از امام حسین(ع) بگیرند، نقش مادری و تربیتی است. یعنی تبدیل شدن به مصاد و مربی حسینی. اینکه امام حسین(ع) فقط در شعار و کتاب و نظریه نباشد بلکه تبدیل شود به الگویی برای زندگی روزمره مادرها، الگویی برای تربیت نسل‌های آینده. مدرسه حسینی می‌تواند تبدیل شود به مدرسه مادرها؛ جایی که زن‌ها نسل بعدی را با آموزه‌های حسینی، تربیت کنند.

چگونه می‌توان برخی ارزش‌های حاکم در این سفر را به زندگی روزمره (سبک زندگی اسلامی) منتقل کرد؟

خیلی از چیزهایی که در ایام اربعین دیده می‌شود، در اصل همان تعالیم دینی ما هستند. چیزی که در آن جمع بزرگ دیده می‌شود، از گرم و بخشش گرفته تا فداکاری، نوع پوشش، رسیدن به کربلا و رفتارهایی که بین آدم‌ها وجود دارد، مثل اینکه

چند میلیون نفر مثل یک خانواده کنار هم زندگی می‌کنند یا اینکه در شرایط سخت با هم همراه و دلسوز یکدیگر هستند، همه اینها تعالیم خاص اربعین نیستند، بلکه اصل آنها از اسلام می‌آید. در واقع، سبک زندگی مسلمان‌ها باید همیشه

اینگونه باشد،

طراح:علیرضا سجادی فر ■ شماره ۲۳۷۴

جدول سودوکو

ارقام تا ۹ را طوری قرار دهید که

در هر ردیف،ستون و مربع‌های

کوچک سه در سه فقط یک بار

به کارروند

جدول کلمات متقاطع

■ پاسخ جدول شماره ۲۳۷۵

فطرت. با این حال، خط قرمز اصلی، همان احکام شرعی و موضوع حلال و حرام است. البته نکته مهم دیگری هم هست. گاهی ممکن است کاری از نظر شرعی اشکالی نداشته باشد و حتی حلال باشد اما در جامعه مقبولیت نداشته باشد. اینجا هم باید دقت کرد. به خصوص وقتی رفتاری باشد که دشمنان اسلام بخواهند از آن سوءاستفاده تبلیغاتی کنند، مثل قمه‌زنی که نمونه روشنی از این ماجراست. در چنین مواردی، ما باید هوشیار باشیم و رفتاری نکنیم که دشمن از آن بهره‌بردار می‌شود. گاهی معیار بررسی رفتارها درون امت اسلامی و بر اساس ارزش‌های داخلی است اما گاهی هم باید به معیارهای بیرونی و نگاه دشمن توجه داشت، چون ممکن است از رفتارهای ما سوءاستفاده شود.

آیا پیاده‌روی اربعین، با حضور میلیون‌ها نفر از مسلمانان با نژادها، زبان‌ها و ملیت‌های مختلف مصداق بارز «واعتصموا بحبل الله جمیعاً» و نماد عملی وحدت امت اسلامی است؟

اربعین عامل وحدت است، چون پرچم آن، پرچم امام حسین(ع) است. خود این پرچم، نمادی از وحدت است، چون پشتوانه‌اش امامت است. امامت یک منظومه و یک مفهوم واحد است در برابر مفهوم پراکنده امت. وقتی ما از «امام» و «ولایت» صحبت می‌کنیم، منظورمان «امام امت» است. یعنی کسی که قرار است امت را در یک مسیر مشخص هدایت کند.

امام، امام خاص یک گروه یا یک فرد نیست. نمی‌توان گفت امام من است یا امام شما، امام حسین(ع)، امام همه مسلمان هاست، بلکه فراتر از آن، امام همه انسان هاست. همین نکته باعث می‌شود اربعین یک حرکت وحدت بخش باشد، چون همه به سوی یک پرچم و یک مقصد مشترک یعنی امام حسین(ع) حرکت می‌کنند.

نکته دیگر این است که فلسفه اربعین و فلسفه زیارت، احیای امر اهل بیت(ع) است، به ویژه امام حسین(ع). در این مسیر باید از تعالیم امام حسین(ع) و دیگر امامان، از آموزه‌های مدرسه عاشورا و از پیام قیام علیه ظلم استفاده کنیم. این تعالیم، محدود به گروه خاصی نیستند، برای همه انسان‌ها مفید و راهگشا هستند. مثلاً تصور کنید همه ما قرار است وارد یک کلاس در دانشگاه شویم تا مهندسی یاد بگیریم. هدف این است که از استاد آن کلاس استفاده کنیم. حالا فرقی نمی‌کند شما مسلمان باشید، مسیحی، یهودی یا حتی بی‌دین. مهم این است که آمده‌ای یاد بگیري. زیارت هم چنین حالتی دارد. ما آمده‌ایم تا از زیارت استفاده کنیم. چه از نظر تبرک، چه عبادت، چه تقرب به خدا، چه تجدید عهد با امام. همه اینها مثل درس‌هایی هستند که در یک کلاس واحد ارائه می‌شود و هر کسی که وارد این کلاس شود، می‌تواند بهره ببرد. پس اصل ماجرا این است که ما وارد یک منظومه حسینی و یک مسیر اربعینی می‌شویم، برای اینکه خودمان بهره ببریم. یاد بگیریم و به حقیقت نزدیک شویم.

پیاده‌روی اربعین و این اجتماع عظیم، چه ارتباطی با زمینه‌سازی برای ظهور حضرت ولی عصر(عج) دارد و چگونه تأمیدی را در دل دشمنان اهل بیت(ع) ایجاد می‌کند؟

در مورد پیام‌هایی که می‌تواند زمینه ساز ظهور حضرت ولی عصر(عج) باشد، به نظر من بعد فرهنگی خیلی می‌توان بهره برد، به ویژه از فرهنگی که در سبک زندگی اربعینی دیده می‌شود. این سبک زندگی می‌تواند کمک بزرگی باشد برای شکلگیری یک امت واحد، آن هم زیر پرچم امامت. این کار چند فایده مهم دارد. اول اینکه باعث می‌شود فلسفه قیام امام حسین(ع) زنده نگه داشته شود. چون تا مدت‌های زیادی به آن فلسفه نیاز داریم و این یادآوری مداوم خیلی مهم است. دوم اینکه خود ظهور امام‌زمان(عج) هم با قیام امام حسین(ع) پیوند دارد. همان جمله معروف که: «این الطالب یدم المقتول پکر بلا» یعنی «کجاست آن کسی که خونخواه شهید کربلاست؟» نشان‌دهنده همین ارتباط است. سوم اینکه ما می‌توانیم با این اتفاق بزرگ و کم‌نظیر که یک رویداد تاریخی، اجتماعی، انسانی و حتی بین‌المللی است، موضوع ظهور را به دنیا معرفی کنیم. یعنی نشان دهیم، امت امام‌زمان(عج) چگونه‌اند. کسانی که می‌توانند چنین حرکت عظیمی را شکل دهند. این خودش نوعی معرفی شخصیت و هدف امام‌زمان(عج) به جهانیان است.

۵	۹				
		۳	۵		
۷		۶	۹	۸	
۹	۳	۲		۴	
	۲		۸		
		۴	۷		
			۸	۷	
	۶		۱		
	۱				۲

۱	۷	۵	۶	۸	۱	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	
۱	۱۱	۲۱	۳۱	۱۲	۲۲	۳۲	۱۳	۲۳	۳۳	۱۴	۲۴	۳۴	۱۵	۲۵	۳۵	۱۶	۲۶	۳۶	۱۷	۲۷	۳۷	۱۸	۲۸	۳۸	۱۹	۲۹	۳۹
۲	۱۲	۲۲	۳۲	۱۳	۲۳	۳۳	۱۴	۲۴	۳۴	۱۵	۲۵	۳۵	۱۶	۲۶	۳۶	۱۷	۲۷	۳۷	۱۸	۲۸	۳۸	۱۹	۲۹	۳۹	۲۰	۳۰	۴۰
۳	۱۳	۲۳	۳۳	۱۴	۲۴	۳۴	۱۵	۲۵	۳۵	۱۶	۲۶	۳۶	۱۷	۲۷	۳۷	۱۸	۲۸	۳۸	۱۹	۲۹	۳۹	۲۰	۳۰	۴۰	۲۱	۳۱	۴۱
۴	۱۴	۲۴	۳۴	۱۵	۲۵	۳۵	۱۶	۲۶	۳۶	۱۷	۲۷	۳۷	۱۸	۲۸	۳۸	۱۹	۲۹	۳۹	۲۰	۳۰	۴۰	۲۱	۳۱	۴۱	۲۲	۳۲	۴۲
۵	۱۵	۲۵	۳۵	۱۶	۲۶	۳۶	۱۷	۲۷	۳۷	۱۸	۲۸	۳۸	۱۹	۲۹	۳۹	۲۰	۳۰	۴۰	۲۱	۳۱	۴۱	۲۲	۳۲	۴۲	۲۳	۳۳	۴۳
۶	۱۶	۲۶	۳۶	۱۷	۲۷	۳۷	۱۸	۲۸	۳۸	۱۹	۲۹	۳۹	۲۰	۳۰	۴۰	۲۱	۳۱	۴۱	۲۲	۳۲	۴۲	۲۳	۳۳	۴۳	۲۴	۳۴	۴۴
۷	۱۷	۲۷	۳۷	۱۸	۲۸	۳۸	۱۹	۲۹	۳۹	۲۰	۳۰	۴۰	۲۱	۳۱	۴۱	۲۲	۳۲	۴۲	۲۳	۳۳	۴۳	۲۴	۳۴	۴۴	۲۵	۳۵	۴۵
۸	۱۸	۲۸	۳۸	۱۹	۲۹	۳۹	۲۰	۳۰	۴۰	۲۱	۳۱	۴۱	۲۲	۳۲	۴۲	۲۳	۳۳	۴۳	۲۴	۳۴	۴۴	۲۵	۳۵	۴۵	۲۶	۳۶	۴۶
۹	۱۹	۲۹	۳۹	۲۰	۳۰	۴۰	۲۱	۳۱	۴۱	۲۲	۳۲	۴۲	۲۳	۳۳	۴۳	۲۴	۳۴	۴۴	۲۵	۳۵	۴۵	۲۶	۳۶	۴۶	۲۷	۳۷	۴۷
۱۰	۲۰	۳۰	۴۰	۲۱	۳۱	۴۱	۲۲	۳۲	۴۲	۲۳	۳۳	۴۳	۲۴	۳۴	۴۴	۲۵	۳۵	۴۵	۲۶	۳۶	۴۶	۲۷	۳۷	۴۷	۲۸	۳۸	۴۸
۱۱	۲۱	۳۱	۴۱	۲۲	۳۲	۴۲	۲۳	۳۳	۴۳	۲۴	۳۴	۴۴	۲۵	۳۵	۴۵	۲۶	۳۶	۴۶	۲۷	۳۷	۴۷	۲۸	۳۸	۴۸	۲۹	۳۹	۴۹
۱۲	۲۲	۳۲	۴۲	۲۳	۳۳	۴۳	۲۴	۳۴	۴۴	۲۵	۳۵	۴۵	۲۶	۳۶	۴۶	۲۷	۳۷	۴۷	۲۸	۳۸	۴۸	۲۹	۳۹	۴۹	۳۰	۴۰	۵۰
۱۳	۲۳	۳۳	۴۳	۲۴	۳۴	۴۴	۲۵	۳۵	۴۵	۲۶	۳۶	۴۶	۲۷	۳۷	۴۷	۲۸	۳۸	۴۸	۲۹	۳۹	۴۹	۳۰	۴۰	۵۰	۳۱	۴۱	۵۱
۱۴	۲۴	۳۴	۴۴	۲۵	۳۵	۴۵	۲۶	۳۶	۴۶	۲۷	۳۷	۴۷	۲۸	۳۸	۴۸	۲۹	۳۹	۴۹	۳۰	۴۰	۵۰	۳۱	۴۱	۵۱	۳۲	۴۲	۵۲
۱۵	۲۵	۳۵	۴۵	۲۶	۳۶	۴۶	۲۷	۳۷	۴۷	۲۸	۳۸	۴۸	۲۹	۳۹	۴۹	۳۰	۴۰	۵۰	۳۱	۴۱	۵۱	۳۲	۴۲	۵۲	۳۳	۴۳	۵۳